

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับบทบาทของคณะกรรมการมัสยิดในการพัฒนาชุมชนมุสลิม ในเขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทของคณะกรรมการมัสยิดในการพัฒนาชุมชนมุสลิม ในเขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินงานบทบาทของคณะกรรมการมัสยิดในการพัฒนาชุมชนมุสลิม ในเขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ อิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น และกรรมการมัสยิดในเขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 6 มัสยิด มัสยิดละ 15 คน รวม 90 คน โดยใช้แบบสอบถามซึ่งได้รับคืนมา 90 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 และใช้วิธีสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-Test และ F-Test รวมถึงการวิเคราะห์เชิงตรรกะ และการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา สำหรับวิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์

ผลการศึกษาพบว่า

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของคณะกรรมการมัสยิด มีอายุระหว่าง 39 - 75 ปี สถานภาพส่วนใหญ่ สมรส กรรมการมัสยิดมีอาชีพหลักในการประกอบธุรกิจส่วนตัว (ห้องพักให้เช่า) รองลงมาคืออาชีพค้าขาย และรับราชการ ตามลำดับ อายุการทำงานให้มัสยิดส่วนใหญ่เกิน 4 ปี ขึ้นไป มีรายได้ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 10,000 – 20,000 บาท ต่อเดือน กรรมการมัสยิดส่วนใหญ่มีการศึกษาส่วนหนึ่งด้านศาสนาในระดับพื้นฐาน อีกส่วนหนึ่งจบสามัญในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายถึงระดับปริญญาตรี
2. บทบาทของคณะกรรมการมัสยิดที่ปฏิบัติอยู่จริงในภาพรวมมีมากน้อยตามลำดับ ดังนี้ ด้านศาสนา (ค่าเฉลี่ย 3.22) และด้านสาธารณสุข (ค่าเฉลี่ย 3.10) มีบทบาทมาก ส่วนด้านสังคม (ค่าเฉลี่ย 2.84) ด้านการศึกษา (ค่าเฉลี่ย 2.81) ด้านสิ่งแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย 2.68) และด้านอาชีพ (ค่าเฉลี่ย 2.18) มีบทบาทในระดับปานกลาง
3. การได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน พบว่า ได้รับการสนับสนุนจากสมาชิก/สัปบุรุษมากที่สุดและได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชนมากกว่าภาครัฐ ซึ่งส่วนใหญ่ภาครัฐจะสนับสนุนด้านสาธารณสุข อาทิ การมีเจ้าหน้าที่ให้บริการตรวจสุขภาพ และจัดหาสามัญประจำบ้านให้กับศูนย์อนามัยย่อยในมัสยิด

ข้อเสนอแนะ

1. เจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับสำนักงานเขต ควรเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนมุสลิม เพื่อช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก สนับสนุน และส่งเสริมให้ชุมชนพึ่งตนเองได้
2. รัฐควรร่วมมือกับคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ฝึกอบรม ตัมมนา ผู้นำศาสนาอิสลามทุกระดับ เพื่อประยุกต์ใช้บทบาทให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมยิ่งขึ้น
3. ทุกกระบวนการของการสนับสนุนการพัฒนาชุมชนต้องให้ชุมชนมีส่วนร่วม และควรเป็นไปอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
4. คณะกรรมการประจำมัสยิดควรจัดสื่อและบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาชุมชน
5. รัฐควรร่วมมือกับคณะกรรมการมัสยิดนำแนวความคิดของกระบวนการประชาสังคมมาสร้างสรรค์สังคมที่เข้มแข็งที่ดีและน่าอยู่ด้วยการจัดการที่ดีทั้งองค์กร ระบบ และประสิทธิภาพของคนและองค์กร

This study has 3 objectives: 1) to study the roles of the mosque committee in Muslim community development 2) to study factors relating to the roles of the mosque committee in Muslim community development and 3) to know the problems & obstacle relating to the roles of the mosque committee in Muslim community development of Wattana District in Bangkok.

Populations for the study were imams, kortebbs, bilals and the mosque committee in Wattana District of Bangkok. A questionnaire was used to collect the data from 90 mosque committee members in 6 mosques -- 15 questionnaires for each mosque -- in the Wattana District of Bangkok. The total of 90 copies of questionnaire or about 100 % were returned. The semi-structured interview was also used. The analysis statistics used were descriptive statistics (frequency, percentage, mean and standard deviation) and inductive statistics (t-Test and F-Test) together with logic analysis under description method.

The findings were summed up as below:

1. Background of the Mosque Committee Members: The mosque committee members are aged between 39 – 75 years old. Most of them are married and they have different occupations. Some are the owner of their own businesses -- i.e. rooms rental -- traders, and government officers respectively. They have worked for the mosque for more than 4 years. Their incomes are between 10,000 and 20,000 bath a month. Most committee members received basic Islamic education, secondary education and higher education.

2. The actual roles of the mosque committee members could be ranked respectively as following: religion ($x = 3.022$), public health ($x = 3.10$), social role ($x = 2.84$), education ($x = 2.81$), the environment ($x = 2.66$) and occupation ($x = 2.18$).

3. Regarding on the support from the government and the private sector, it is found that they have rather gained support from the mosque participants than the government sector. Most supports they have received from the government sector were the public health and medicines for the sub-center at the mosque.

Recommendations

1. The government officials at the district level should participate in activities held by Muslim communities by providing them with conveniences, and supporting them for becoming self-reliant Muslim community.
2. The government should cooperate with the Provincial Islamic Commission to offer training course or seminars to all levels of Muslim leaders so that they can be better in apply their roles to cope with the changing society.
3. In the community development process, community people should be given an opportunity to continuously participate in the development.
4. The mosque committee should prepare media and prate atmosphere that facilitates community development.
5. The government should cooperate with the mosque committee in applying the concept of non-government organization to strengthen the communities. The organizational effectiveness, and the efficiency of the people and organizations should be promoted.